ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 12.11.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

445

OZNÁMENIE

Federálneho ministerstva zahraničných vecí

Federálne ministerstvo zahraničných vecí oznamuje, že 8. októbra 1987 bol na 74. zasadaní generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce prijatý Dohovor o ochrane zdravia a lekárskej starostlivosti pre námorníkov (č. 164). Ratifikáciu Dohovoru Československou socialistickou republikou zapísal 11. januára 1990 generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce. Podľa svojho článku 15 odseku 3 Dohovor nadobudol pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku platnosť 11. januárom 1991. Český preklad Dohovoru sa vyhlasuje súčasne.*)

Dohovor č. 164

Dohovor o ochrane zdravia a lekárskej starostlivosti pre námorníkov

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce, ktorú zvolala správna rada Medzinárodného úradu práce do Ženevy a ktorá sa tam zišla 24. septembra 1987 na svojom sedemdesiatom štvrtom zasadaní;

majúc na zreteli ustanovenia Dohovoru o lekárskych prehliadkach námorníkov, 1946, Dohovoru o ubytovaní posádok (revidovanom), 1949, Dohovoru o ubytovaní posádok (doplnkové ustanovenia), 1970, odporúčania o lekárňach na lodiach, 1958, odporúčania o lekárskom poradenstve na mori, 1958, a Dohovoru a odporúčaní o predchádzaní úrazom (námorníci), 1970;

majúc na zreteli medzinárodný dohovor z r. 1978 o normách pre výcvik, udeľovanie vysvedčenia spôsobilosti a o strážnej službe námorníkov, pokiaľ ide o výcvik v lekárskej pomoci v prípade úrazu alebo choroby, ku ktorým môže dôjsť na lodi;

pripomínajúc, že pre úspech opatrení v oblasti ochrany zdravia a lekárskej starostlivosti o námorníkov je dôležité udržiavať úzku spoluprácu v príslušných oblastiach medzi Medzinárodnou organizáciou práce, Medzinárodnou námornou organizáciou a Svetovou zdravotníckou organizáciou;

pripomínajúc, že vzhľadom na to nasledujúce normy boli vypracované v spolupráci s Medzinárodnou námornou organizáciou a Svetovou zdravotníckou organizáciou a predpokladá sa hľadanie ďalšej spolupráce pri vykonávaní týchto noriem;

rozhodnúc prijať niektoré návrhy týkajúce sa ochrany zdravia a lekárskej starostlivosti o námorníkov, ktoré sú štvrtým bodom rokovacieho poriadku zasadania;

ustanovujúc, že tieto návrhy budú mať formu medzinárodného dohovoru,

prijíma 8. októbra 1987 tento Dohovor, ktorý sa bude označovať ako Dohovor o ochrane zdravia a lekárskej starostlivosti o námorníkov, 1987.

Článok 1

1. Tento Dohovor sa vzťahuje na všetky námorné lode, či už vo verejnom alebo v súkromnom vlastníctve, ktoré sú zapísané na území ktoréhokoľvek členského štátu, pre ktorý je tento Dohovor účinný, a ktoré sa obvykle používajú v obchodnej námornej plavbe.
2. V rozsahu, v akom príslušný orgán po prerokovaní s reprezentatívnymi organizáciami rejdárov rybárskych lodí a rybárov to považuje za vykonateľné, bude používať ustanovenia tohto Dohovoru aj na obchodný námorný rybolov.
3. V prípade pochybnosti, či sa nejaká loď používa na obchodnú námornú plavbu alebo obchodný námorný rybolov na účely tohto Dohovoru, o otázke rozhodne príslušný orgán po prerokovaní sú zúčastnenými organizáciami rejdárov, námorníkov a rybárov.
4. Na účely tohto Dohovoru výraz „námorník“ znamená každú osobu, ktorá je akýmkoľvek spôsobom zamestnaná na palube námornej lode, na ktorú sa vzťahuje Dohovor.

Článok 2

Tento Dohovor sa vykoná vnútroštátnym zákonodarstvom, kolektívnymi zmluvami, pracovnými poriadkami, rozhodcovskými výrokmi alebo súdnymi rozhodnutiami alebo iným spôsobom zodpovedajúcim vnútroštátnym podmienkam.

Článok 3

Každý členský štát ustanoví vnútroštátnym zákonodarstvom zodpovednosť rejdárov za udržiavanie lodí v náležitých zdravotných a hygienických podmienkach.

Článok 4

Každý členský štát zabezpečí, že sa príjmu opatrenia na ochranu zdravia a pre lekársku starostlivosť o námorníkov. Tieto opatrenia majú:

a) zabezpečiť uplatnenie všetkých všeobecných ustanovení o ochrane zdravia v zamestnaní a o lekárskej starostlivosti, ktoré majú význam pre námorníkov, ako aj osobitných ustanovení o práci na lodiach pre námorníkov;

b) byť zamerané na to, aby sa námorníkom zabezpečila ochrana zdravia a lekárska starostlivosť, pokiaľ možno rovnaká, akú požívajú pracovníci na súši;

c) zaručiť námorníkom právo navštíviť lekára v prístavoch, kde loď zastavuje, tam, kde je to uskutočniteľné;

d) zabezpečiť, aby v zhode s vnútroštátnym zákonodarstvom a praxou námorníkom zapísaným medzi členov posádky sa bezplatne poskytovala lekárska starostlivosť a ochrana ich zdravia;

e) zahŕňať tiež preventívne opatrenia a venovať osobitnú pozornosť vypracovaniu programov na podporu zdravia a zdravotnej výchovy tak, aby sami námorníci mohli činne prispievať k zmenšeniu výskytu chorôb, ktorými môžu byť postihnutí, a nemajú byť obmedzené len na ošetrovanie chorých alebo zranených námorníkov.

Článok 5

1. Každá loď, na ktorú sa vzťahuje tento Dohovor, musí mať na palube lekárničku.
2. Obsah námornej lekárničky a zdravotnícke vybavenie, ktoré musí byť na lodi, ustanoví príslušný orgán s prihliadnutím na skutočnosti, ako je napríklad druh lode, počet osôb na palube a povaha, určenie a trvanie cesty.
3. Pri ustanovení alebo zmene vnútroštátnych ustanovení o obsahu lodnej lekárničky a zdravotníckom vybavení, ktoré musí byť na lodi, príslušný orgán má prihliadať na medzinárodné odporúčania, ktoré sa týkajú veci, ako napríklad na najnovšie vydanie Medzinárodnej lekárskej príručky pre lode a Zoznam hlavných liekov, uverejnené Svetovou zdravotníckou organizáciou, ako aj na pokroky v lekárskych znalostiach a na uznané metódy ošetrovania.
4. Lodná lekárnička a jej obsah, ako aj zdravotnícke vybavenie, ktoré má byť na lodi, sa majú náležite udržiavať a pravidelne preskúšavať v obdobiach nepresahujúcich dvanásť mesiacov zodpovednými osobami určenými príslušným orgánom, ktoré budú preskúšavať expiračné lehoty liečiv a podmienky ich skladovania.
5. Príslušný orgán sa má starať o to, aby obsah lodnej lekárničky bol spísaný a označený nálepkami s druhovými názvami popri značkovom názve, expiračnou dobou a podmienkami skladovania a zodpovedal lekárskej príručke vnútroštátne používanej.
6. Príslušný orgán má zabezpečiť, pokiaľ náklad označený ako nebezpečný, nie je zahrnutý do posledného vydania Lekárskej príručky prvej pomoci pri nehodách spôsobených nebezpečným tovarom, vydanej Medzinárodnou námornou organizáciou, aby kapitán, námorníci a iné zúčastnené osoby mali k dispozícii potrebné informácie o povahe látok, nebezpečenstvách s nimi spojených, o potrebných osobných ochranných pomôckach, vhodných lekárskych postupoch a špeciálnych prehliadkach. Také špeciálne prehliadky a osobné ochranné pomôcky majú byť na lodi, kedykoľvek sa dopravuje nebezpečný tovar.
7. V prípadoch potreby, a keď liek predpísaný kvalifikovaným lekárskym personálom pre niektorého námorníka nie je v lodnej lekárničke, rejdár má urobiť všetky opatrenia, aby ho získal čo najskôr.

Článok 6

1. Každá loď, na ktorú sa vzťahuje tento Dohovor, má byť vybavená lodnou lekárskou príručkou zavedenou príslušným orgánom.
2. Lekárska príručka má objasniť, ako sa má používať obsah lodnej lekárničky, a má byť zostavená tak, aby umožnila iným osobám než lekárovi poskytnúť starostlivosť chorým alebo zraneným na lodi, po porade s lekárom prostredníctvom rádia alebo družice alebo bez nej.
3. Pri prijímaní alebo zmene lodnej lekárskej príručky príslušný orgán má prihliadať na medzinárodné odporúčania v tejto oblasti, ako napríklad na najnovšie vydanie Medzinárodnej lodnej lekárskej príručky a Príručky o poskytovaní potrebnej lekárskej pomoci pri úrazoch spôsobených nebezpečným tovarom.

Článok 7

1. Príslušný orgán má zabezpečiť vopred určeným spôsobom, že lekárske porady lodiam na mori prostredníctvom rádia alebo družice, včítane porád so špecialistami, budú dostupné v ktorúkoľvek dennú alebo nočnú hodinu.
2. Lekárske poradenstvo včítane prenosu lekárskych oznámení prostredníctvom rádia alebo družice medzi loďou a osobami na súši, ktoré dávajú rady, sa má bezplatne zabezpečiť pre všetky lode, nech sú zapísané na ktoromkoľvek území.
3. Aby sa zabezpečilo čo najlepšie využitie zariadení dostupných pre lekárske poradenstvo prostredníctvom rádia alebo družice:
   a) všetky lode, na ktoré sa vzťahuje tento Dohovor a ktoré sú vybavené rádiovým zariadením, majú mať úplný zoznam rádiových staníc, od ktorých možno dostať lekárske rady;
   b) všetky lode, na ktoré sa vzťahuje tento Dohovor a ktoré sú vybavené oznamovacím systémom prostredníctvom družice, majú mať úplný zoznam pobrežných staníc, ktorých prostredníctvom možno dostať lekárske rady;
   c) zoznamy musia zodpovedať súčasnému stavu a byť uložené u osoby zodpovednej za spojenie.
4. Personál lode, ktorý žiada lekársku poradu prostredníctvom rádia alebo družice, musí byť vyškolený v používaní lodnej lekárskej príručky a lekárskej časti posledného vydania Medzinárodného kódu signálov uverejneného Medzinárodnou námornou organizáciou, aby bol schopný rozumieť druhu informácií, ktoré potrebuje lekár poskytujúci radu, ako aj rade, ktorú dostal.
5. Príslušný orgán má zabezpečiť, aby lekári poskytujúci lekárske porady podľa tohto článku získali vhodné vzdelanie a boli informovaní o podmienkach na lodi.

Článok 8

1. Každá loď so sto alebo viacerými námorníkmi na palube, na ktorú sa vzťahuje tento Dohovor a ktorá sa obvykle používa pre medzinárodné plavby trvajúce dlhšie ako tri dni, má mať medzi členmi posádky jedného lekára povereného lekárskou starostlivosťou.
2. Vnútroštátne zákonodarstvo má určiť, a to najmä so zreteľom na skutočnosti, ako sú napríklad dĺžka, povaha a podmienky cesty a počet námorníkov, ktoré ďalšie lode majú mať lekára ako člena posádky.

Článok 9

1. Každá loď, na ktorú sa vzťahuje tento Dohovor a ktorá nemá na palube žiadneho lekára, musí mať za členov posádky jednu alebo viac osôb, ktoré sú v rámci svojich normálnych povinností poverené tiež lekárskou starostlivosťou a správou liečiv.
2. Osoby, ktoré sú poverené lekárskou starostlivosťou na lodi a ktoré nie sú lekármi, museli úspešne dokončiť kurz teoretického a praktického školenia v poskytovaní lekárskej starostlivosti schválený príslušnými orgánmi. Tento kurz má obsahovať:
   a) pre lode s nosnosťou menej ako 1600 brutto ton, ktoré sú normálne schopné dosiahnuť odbornú lekársku starostlivosť a zdravotnícke zariadenia počas ôsmich hodín, základný výcvik, ktorý umožní takým osobám poskytnúť okamžité a účinné lekárske ošetrenie a použiť

lekárske rady poskytnuté prostredníctvom rádia alebo družice v prípade nehôd alebo chorôb, ktoré sa môžu na lodi vyskytnúť;

b) pre všetky ostatné lode vyšší zdravotnícky výcvik obsahujúci praktický výcvik v oddelení nemocnice pre náhle príhody alebo pre úrazy, pokiaľ je to možné, a výcvik v takých postupoch na záchranu života, ako intravenózna terapia, ktoré umožnia takým osobám účinne sa podieľať na koordinovaných programoch lekárskeho ošetrenia na lodiach na mori a poskytovať chorým a zraneným lekársku starostlivosť na uspokojivej úrovni po dobu, po ktorú pravdepodobne zostanú na lodi. Kedykoľvek je to možné, taký výcvik sa má poskytovať pod dohľadom lekára, ktorý má dôkladné znalosti a vedomosti o zdravotných problémoch námorníkov a ich povolaní, včítane odborných znalostí o lekárskych službách poskytovaných prostredníctvom rádia alebo družice.

3. Kurzy spomenuté v tomto článku sa majú opierať o posledné vydanie Medzinárodnej lekárskej príručky pre lode, Medzinárodnej príručky o prvej pomoci pri nehodách s nebezpečným tovarom, Medzinárodných smerníc o námornom výcviku vydaných Medzinárodnou námornou organizáciou a zdravotníckeho oddielu Medzinárodného kódu signálov, ako aj podobných vnútroštátnych príručiek.
4. Osoby spomenuté v odseku 2 tohto článku a všetci ostatní námorníci určení príslušným orgánom musia zhruba raz za päť rokov navštevovať kurzy, ktoré im umožnia udržiavať a zvyšovať si ich znalosti a odbornosť a byť na úrovni nového vývoja.
5. Všetci námorníci majú dostať počas svojho odborného výcviku inštruktáž o opatreniach, ktoré treba okamžite podniknúť pri úraze alebo inom naliehavom zdravotnom prípade, ku ktorému došlo na lodi.
6. Okrem jednej alebo viacerých osôb poverených zdravotnou starostlivosťou na lodi, jeden alebo viac určených členov posádky má dostať základný zdravotnícky výcvik, ktorý im umožní okamžite podniknúť účinné opatrenia v prípade nehody alebo choroby, ku ktorým môže dôjsť na lodi.

Článok 10

Každá loď, na ktorú sa vzťahuje tento Dohovor, má, pokiaľ možno poskytnúť všetku možnú lekársku pomoc iným lodiam, ktoré by o ňu požiadali.

Článok 11

1. Na každej lodi s nosnosťou 500 alebo viac brutto ton s 15 alebo viacerými námorníkmi a podnikajúcej cestu trvajúcu dlhšie ako tri dni, sa má zabezpečiť oddelený priestor pre chorých. Príslušný orgán môže ustanoviť výnimky z tohto ustanovenia pre lode určené pre pobrežnú plavbu.
2. Tento článok sa, pokiaľ je to vhodné a uskutočniteľné, použije na lode s nosnosťou 200 až 500 brutto ton a na remorkéry.
3. Tento článok sa nevzťahuje na lode poháňané predovšetkým plachtami.
4. Priestor pre chorých sa musí umiestniť tak, aby bol doňho ľahký prístup, aby chorí boli pohodlne uložení a aby mohli dostať potrebnú starostlivosť za každého počasia.
5. Priestor pre chorých má byť poňatý tak, aby umožňoval porady a poskytnutie prvej pomoci.
6. Vstup, lôžka, osvetlenie, vetranie, vykurovanie a zásobovanie vodou musia byť uspôsobené tak, aby zabezpečili pohodlie a uľahčili ošetrovanie chorých.
7. Príslušný orgán určí počet lôžok v priestore pre chorých.
8. Toalety pre výlučnú potrebu chorých budú umiestnené v priestore pre chorých alebo v jeho bezprostrednej blízkosti.
9. Priestor pre chorých sa smie používať len na ošetrovanie chorých.

Článok 12

1. Príslušný orgán určí pre potrebu lekárov na lodi, kapitánov alebo osôb poverených lekárskou starostlivosťou na lodi a nemocníc a lekárov na súši jednotný formulár lekárskej správy pre námorníkov.
2. Vzorový formulár musí byť zostavený tak, aby uľahčoval výmenu lekárskych a súvisiacich informácií o jednotlivých námorníkoch medzi loďou a súšou v prípade choroby alebo úrazu.
3. Informácie v lekárskej správe sa majú považovať za dôverné a smú sa použiť, len aby sa uľahčilo ošetrovanie námorníkov.

Článok 13

1. Členské štáty, pre ktoré je tento Dohovor v platnosti, majú navzájom spolupracovať pri presadzovaní ochrany zdravia námorníkov a lekárskej starostlivosti na lodiach.
2. Táto spolupráca by sa mala zamerať:
   a) na rozvoj a koordináciu pátracích a záchranných opatrení a organizovanie rýchlej lekárskej pomoci a evakuácie na mori pre ťažko chorých alebo zranených na lodi pomocou takých prostriedkov, ako sú napríklad sústavy pravidelných hlásení o polohe lode, záchranné koordinačné strediská a záchranné služby pomocou vrtuľníkov podľa ustanovení Medzinárodného dohovoru z r. 1979 o pátraní a záchrane na mori, ako aj podľa Príručky pre pátranie a záchranu pre obchodné lode a podľa Príručky MNO pre pátranie a záchranu vypracovaných Medzinárodnou námornou organizáciou;
   b) na čo najlepšie využitie rybárskych lodí, na ktorých je lekár, a stacionárnych plavidiel na mori, ktoré môžu poskytovať priestory pre chorých a záchranné prostriedky;
   c) na zostavenie a ďalšie vedenie medzinárodného zoznamu lekárov a dostupných zariadení pre lekárske ošetrenie, ktoré sú na celom svete k dispozícii pre poskytovanie liečebnej starostlivosti námorníkom v potrebných prípadoch;
   d) na vylodenie námorníkov v prístavoch v nevyhnutných prípadoch;
   e) na repatriáciu námorníkov hospitalizovaných v cudzine, len čo ju možno uskutočniť, podľa stanoviska ošetrujúcich lekárov s prihliadnutím na priania a potreby námorníka;
   f) na zabezpečenie osobnej pomoci námorníkom počas repatriácie podľa stanoviska ošetrujúcich lekárov s prihliadnutím na priania a potreby námorníka;
   g) na zriadenie skúšobných zdravotníckych stredísk pre námorníkov poverených
      i) vykonávaním zisťovania o zdravotnom stave, o lekárskom ošetrovaní a o preventívnej zdravotníckej starostlivosti o námorníkov;
      ii) školením lekárskeho personálu a personálu zdravotníckych služieb v námornom lekárstve;
   h) na zhromažďovanie a vyhodnocovanie štatistických údajov o pracovných úrazoch, chorobách z povolania a úmrtiach námorníkov a na ich integrácii do ktoréhokoľvek vnútroštátneho systému štatistík o pracovných úrazoch, chorobách z povolania a úmrtiach iných kategórií pracovníkov a ich harmonizácii;
   i) na organizovanie medzinárodných výmen technických informácií, výcvikového materiálu a vyučovacieho personálu, ako aj medzinárodných výcvikových kurzov, seminárov a pracovných skupín;
   j) na zabezpečenie zdravotníckych služieb a lekárskych, liečebných a preventívnych služieb všetkým námorníkom, osobitne pre nich určených v prístavoch, alebo na poskytnutie všeobecných zdravotníckych lekárskych služieb a rehabilitácie;
   k) na zabezpečenie prepravy mŕtvol alebo popola zomretých námorníkov do vlasti podľa priania ich najbližších príbuzných.
3. Medzinárodná spolupráca v oblasti ochrany zdravia a lekárskej starostlivosti o námorníkov sa má zakladať na dvojstranných alebo mnohostranných zmluvách alebo poradách medzi členskými štátmi.

Článok 14

Formálne ratifikácie tohto Dohovoru budú oznámené generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce a ním zapísané.

Článok 15

1. Tento Dohovor zaväzuje len členské štáty Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikáciu zapísal generálny riaditeľ.
2. Nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov po tom, čo generálny riaditeľ zapíše ratifikácie dvoch členských štátov.
3. Pre každý členský štát tento Dohovor nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov od dátumu, keď jeho ratifikácia bola zapísaná.

Článok 16

1. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor, môže ho vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, keď tento Dohovor po prvý raz nadobudol účinnosť, písomným oznámením generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý ho zapíše. Výpoveď nadobudne účinnosť jeden rok po dni, keď bola zapísaná.
2. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor a ktorý nepoužije právo ho vypovedať podľa tohto článku počas roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov, ako je uvedené v predchádzajúcom odseku, bude viazaný Dohovorom na ďalšie desaťročné obdobie a potom ho bude môcť vypovedať vždy po uplynutí desaťročného obdobia za podmienok uvedených v tomto článku.

Článok 17

1. Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi všetkým členským štátom Medzinárodnej organizácie práce zápis všetkých ratifikácií a výpovedí, ktoré mu členovia organizácie oznámia.
2. Keď bude členským štátom Organizácie oznamovať zápis druhej ratifikácie, ktorá mu bola oznámená, generálny riaditeľ upozorní členské štáty Organizácie na dátum, keď tento Dohovor nadobudne účinnosť.

Článok 18

Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi generálnemu tajomníkovi Spojených národov na zápis podľa článku 102 Charty Spojených národov úplné údaje o všetkých ratifikáciách a výpovediach, ktoré zapísal podľa ustanovení predchádzajúcich článkov.

Článok 19

Vždy, ak to bude považovať za potrebné, Správna rada Medzinárodného úradu práce predloží generálnej konferencii správu o vykonávaní tohto Dohovoru a preskúma, či treba dať na program rokovania generálnej konferencie otázku jeho úplnej alebo čiastočnej revízie.

Článok 20

1. Ak generálna konferencia prijme nový dohovor revidujúci úplne alebo čiastočne tento Dohovor a ak nový dohovor neustanoví inak:
   a) ratifikácia nového revidujúceho dohovoru členským štátom spôsobí ipso iure okamžitú výpoveď tohto Dohovoru bez ohľadu na ustanovenia článku 16, a to výhradou, že nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť;
   b) odvtedy, čo nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť, tento Dohovor prestane byť členským štátom otvorený na ratifikáciu.
2. Tento Dohovor však zostane v platnosti čo do formy a obsahu pre tie členské štáty, ktoré ho ratifikovali a ktoré neratifikovali revidujúci dohovor.

Článok 21

Anglické a francúzske znenia tohto Dohovoru majú rovnakú platnosť.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.